

ОБИЦЯНО БАГАТО, А СПИРАТИСЯ ТРЕБА НА ВЛАСНІ СИЛИ

Президент України Леонід Кучма переконаний у правильності рішення про закриття Чорнобильської атомної електростанції 15 грудня 2000 року. Водночас глава держави, як він зазначив на прес-конференції минулого вівторка, не хотів би говорити «про деякі проблемні питання, які зобов'язували нас зробити такий крок». Він нагадав, що рішення про закриття Чорнобильської атомної електростанції вивчала спеціальна урядова комісія, яка зважувала всі фактори. За словами Леоніда Кучми, він мав телефонні розмови з президентом Франції Жаком Шираком та головою Європейської комісії Романо Проді, під час яких співрозмовники запевнили, що мають намір робити все можливе, аби виконати зобов'язання в рамках меморандуму, який, як відомо, Україна підписала у 1995 році з країнами «великої сімки», погодившись закрити Чорнобильську атомну у 2000 році за умови надання фінансової допомоги з боку країн Заходу. Тоді розглядався насамперед варіант про кошти на побудову компенсуючих енергопотужностей. Однак тепер, коментуючи заяву Президента України про закриття ЧАЕС до 15 грудня цього року, представник Європейської комісії Гюнтер Віган, зокрема, сказав, що Євросоюз прискорюватиме збирання коштів на допомогу нашій країні «в пошукові альтернативних джерел енергії». Розмір такої допомоги оцінено в півтора мільярда доларів кредитів та грантів. Переведення проблеми західної допомоги в річище пошуку альтернативних джерел енергозабезпечення невідгідне Україні. Й передусім тому, що атомні електростанції виробляють у нашій країні 40-45 відсотків електроенергії.

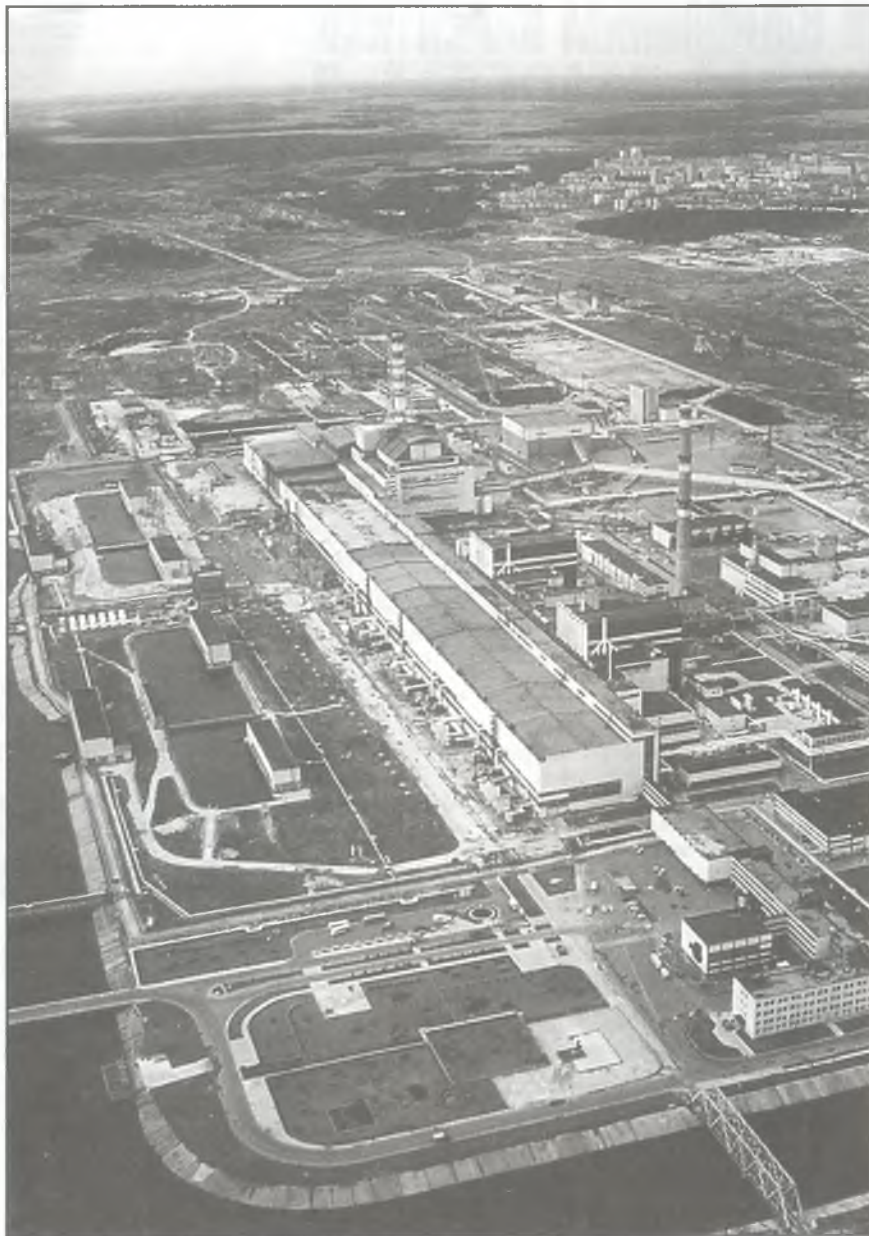
ОБИЦЯНО БАГАТО, А СПИРАТИСЯ ТРЕБА НА ВЛАСНІ СИЛИ

Як до візиту Клінтона в Україну, так і по його завершенні про закриття Чорнобильської атомної електростанції на прес-конференціях говорив і американський посол Стівен Пайфер. Грошовим результатом київських переговорів на цю тему можна вважати згадану послом обіцянку виділити додаткову суму з боку Сполучених Штатів на добудову «саркофага» і закриття Чорнобильської станції, а також укладену угоду щодо втілення проекту з альтернативного ядерного палива для України. Заявивши, що США не припинять «вирішувати питання» допомоги Україні у розв'язанні проблем, пов'язаних із закриттям цієї АЕС і після 15 грудня, посол водночас був стриманий в конкретизації форм і строків американської допомоги. За його словами, закриття Чорнобильської атомної електростанції — це питання безпеки, яке стосується передусім громадян України. Стівен Пайфер відзначив також, що США найближчим часом «не зможуть вийти з конкретними рішеннями» щодо проблем ядерних відходів та соціальних питань.

Цілком ймовірно, що об'єктивність оцінок і прогнозів американського посла якоюсь мірою криється в оцінці переговорів Президентів України і США по Чорнобильській станції, висловлену лідером фракції «Лівий Центр» — Соціалістичної партії — **Олександром Морозом**. На його думку, увесь «кількагодинний візит в Україну» Вільяма Клінтона був присвячений питанню виконання перед американською громадськістю зобов'язання щодо закриття Чорнобильської атомної електростанції. В інтерв'ю УНІАН лідер соціалістів охарактеризував візит Президента США, як ланку в президентській передви-

борній кампанії, яку той проводить, відстоюючи кандидатуру свого колеги по партії Альберта Гора. «У програмі кампанії було відвідання низки країн, аби сказати, що і це зроблено», — зазначив Олександр Мороз, додавши, що «не вистачало лише закриття Чорнобильської станції. А тому під час візиту «нашому Президентові було сказано підписати, що потрібно», — зауважив лідер соціалістів, зазначивши, що «Глава української держави це зробив, бо йому нікуди було дітися, оскільки від США багато чого залежить». Водночас Олександр Мороз не вважає оголошення дати закриття станції ознакою того, що вона буде закрыта. На його думку, Леонід Кучма повідомив дату закриття Чорнобильської атомної станції — 15 грудня цього року, з огляду на те, що вибори президента США відбудуться в листопаді. «А чи закриватиметься Чорнобильська атомна електростанція — інша справа», — вважає Олександр Мороз. «Сьогодні багато чого обіцяно, але всі чудово розуміють, що нічого не виконуватиме, а спиратися треба на власні сили», — наголосив лідер соціалістів.

Лідер іншої соціалістичної партії — Прогресивної — **Наталія Вітренко** взагалі вважає образливою пропозицію закрити ЧАЕС за 78 мільйонів доларів. Вона згодна з експертами, які вважають Чорнобильську атомну електростанцію однією з найбезпечніших атомних станцій світу, яка може працювати десятки років. Наполювання на негайному її закритті Наталія Вітренко розцінила, як підриг не лише енергетичної могутності України загалом, а й як спроб поставити країну перед енергетичним голодом уже везимку цього року. Однак, як відомо,

Президент України зазначив, що не поділяє думку про те, що після зупинки Чорнобильської атомної електростанції українська енергетика опиниться у скрутному становищі. За його словами, в Україні одночасно простоювали протягом минулого та поточного років по 4-5 блоків, «тому ми зможемо обійтися без Чорнобиля». Між тим віце-прем'єр-міністр України **Юлія Тимошенко** на засіданні Кабінету Міністрів, де йшлося про підготовку підприємств паливно-енергетичного комплексу до осінньо-зимового періоду, спростувала публікації в деяких засобах масової інформації про незадовільну роботу атомних електростанцій в Україні. За її словами, сьогодні немає жодного позапланового простою блоків АЕС. Найбільш системно до осінньо-зимового періоду, вважає вона, готуються саме атомні електростанції.

Свою точку зору на проблему закриття Чорнобильської АЕС висловив Прем'єр-міністр **Віктор Ющенко**. За його оцінками, Україні у зв'язку із закриттям ЧАЕС необхідно буде 90-100 мільйонів доларів на рік для закупівлі компенсуючого палива у вигляді газу чи мазуту. Нині Чорнобильська атомна, зазначив він, виробляє 6 відсотків електроенергії. Й хоча, за словами Прем'єра, під час переговорів з Президентом США знайдено «повне порозуміння» щодо проблеми компенсуючого палива і питань, пов'язаних із завершенням будівництва блоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС, Віктор Ющенко зазначив: якщо вдасться дотримуватися графіка фінансування, то добудувати блоки на Рівненській та Хмельницькій атомних електростанціях можна буде через 8-9 місяців.

Валерій СИНЧАК.